

ДУМА

Всичко за вѣстника се адресира: до
Караиванъ & Влаховъ—Плѣвень.

СЕДМИЧЕНЪ НЕЗАВИСИМЪ ВѢСНИКЪ

Урежда редакционенъ комитетъ.

Положението.

Слѣдъ памятната 1815 година, когато въ Виена се ликвидира гениалната авантюра на великия Наполеонъ, трѣвало да се мине едно столѣтие, за да се появи ново сътресение на Европа.

Но за какво!

Кому е нуждно милиони човѣшки жертви? Кому сѫ нуждни обширни териториални граници? Защо съкровището на материали и духовни цѣнности трѣбва да бѫде разрушено?

Въ прокламацийта на държавните глави единъ е общия мотивъ: застрашенитѣ интереси на държавата!

И на тоя зовъ тѣлпата шуми; вълнува се; протестира и е готова да се хвѣрли въ кървава разправа.

За какво?

Ний знаемъ, че не е България, която ще даде умъ на тия пламнали глави отъ Атлантика до Уралитѣ, но ний имаме, може би, най голѣмото морално право да погледаме отъ страна— да съжеляваме тѣй нарѣченитѣ нации на цивилизацията. Защото миналата година, когато България имаше пълно право да отстоява на своето — цѣла културна Европа ни нарѣче варвари.

Днесъ ний можемъ само да ги съжеляваме

Ако нашага постѣшка тѣ на рѣкоха варварство. тѣхното е неокачествимо. Защото тѣ нѣматъ единично начало, което оправдава онова велико нещастие, което грози цѣла Европа.

И може би, това що става е за главата на онѣзи, които хвѣрлиха главната за необятния пожаръ.

Защото всички работници и дребни производящи слоеве — това прѣобладающе множество на Европа — ще се увѣри, че войнитѣ носятъ гибелъ за тѣхъ; малкитѣ държавици ще се увѣрятъ, че отъ тая всеевропейска катастрофа ще бѫдатъ увредени най-много тѣ. И като урокъ ще трѣбва да запомнятъ, че само въ съюза на слабитѣ е спасението.

Нашето положение е много критическо и намъ се налага голѣмо благоразумие.

Нека оставимъ, прочие, авантюризъ. Ако е необходимо, ще доизпълнимъ завѣта на онѣзи, чиято кръвъ ощедими по бранни полета; но ако и тоя путь ни грози сѫщата участъ— нека се вразумимъ.

По-добре малки придобивки, но сигурни, отколкото голѣми такива съ печални послѣдици.

Виждаме колко скжпа е свободата и съ каква самоотвѣрженост трѣбва да се пази тя отъ всѣки похитителъ.

И за това днесъ съ двойно съкрушенъ сърдце но и съ двойна вѣра въ едно свѣтло бѫдже, сме сбраны тукъ да отслужимъ първата годишнина на загиналите храбърци отъ 4 и 53 плѣв. полкове.

Тѣ мрѣха майко, и твоито име само катъ мълвѣха,—умираха безъ страхъ!

Неизмѣрима е тѣгата ни, съкрушилна е скрѣбъта ни! Но въ тази скрѣбъ не се ли таи нѣщо свидно, нѣщо свѣщенно мило! Нѣщо което се чувствува само прѣзъ дѣлгитѣ нощи на майчиното очакване?

Ний виждаме, че всѣки денъ мрѣтъ десетки хора на топла постеля, но за тѣхъ колцина сѫ които заплакватъ? Тѣгата по тѣхъ е кратка, малка, защото малка е била заслугата имъ за обществото, за народъ.

Но заговорили се за смѣртъта на Левски — прѣдъ насъ изпѣвка оная всемогща личност на апостоль, който като фантомъ съ единъ кракъ на Дунавъ, съ другия на Балканъ се мѣрва и изчезва да бѫде тамъ гдѣто е нуженъ; заговоримъ ли за Георги Измирлиевъ, ний го виждаме застаналъ прѣдъ бѣ силката въ послѣденъ мигъ на своя животъ, не губи вѣра въ роденъ идеалъ и прѣдъ идеалъ и прѣдъ многохилядна тѣлца се провиква колкото гласъ дѣржи: братя вижте какъ сладко се мрѣ за отечеството! А Бенковси, а Ботевъ, а Караджата! Легионъ е тѣхното име и безсмѣртни сѫ тѣ въ душата на народъ.

Не безсмѣртни ли оставатъ и тѣзи, които прѣзъ IX. 912 год. бѣха изпратени по бранни полета и не се върнаха вѣчъ за да положимъ цѣлувка по борческото имъ чело; спомена къмъ тѣхъ не извиква ли у насъ смирено почитание къмъ тѣхъ-

ното неуведаемо дѣло, извѣршено смѣло за роденъ край!

Тозъ които падне въ бой за свободата

Той не умира
казва поета, който самъ сложи консти изъ Вратчанския Балканъ за народно дѣло.

Защото какво нѣщо е живота прѣкаранъ само въ хубаво ядене и спокойно спане? Каква смисъл има животъ отаденъ на празнословие? Защо е такъвъ животъ, който е безполезенъ за обществото?

Днесъ никой не си спомня за майчини сълзи по умрѣло чедо отъ лакомия за пари или суетна слава. Но днесъ всички знаемъ думитѣ на оная майка, която пращайки едничко чедо на бой за свобода е подала саблята му съ благословията: съ него или подъ него! А то ще рѣчѣ: или побѣди и се върни съ него, или загини тамъ подъ него, щомъ не си кадъренъ да защитишъ свободата на родината си.

Ето защо отслужвайки панахода за падналите храбърци отъ IV пл. полкъ въ боеветѣ на 16.X край Одринъ, 4 и 5.XI при Чаталджа, отъ 3—20 мартъ при Акаланскитѣ височини и на 17.VII 1913 год. при Мехомия— ние изпълняваме единъ високъ народенъ дѣлъ и изявяваме едно дѣлбоко чувство на уважение къмъ памятъта на падналите. И ако утрѣ интереситѣ на България, ония интереси, които Българското воинство освѣти съ кипящата си кръвъ, ни повикатъ, да продължимъ дѣлото имъ — нѣка у никого не се яви колебание. Сторимъ ли това, само тогава можемъ да се считаме достойни да имъ какъвъ вѣчна память.

А вие простили майки и баци — прѣсушете сълзитѣ си, защото съмъртъта за свободата на поробения е истински животъ.

Слѣдъ молебна войницитѣ отъ 4 и 17 полкове имаха парадъ и бѣха заслужено поздравени съ „отлично“ отъ г-нъ Генералъ Рибаровъ.

Панахода за падналите плѣвеници.

На 20 т. м. се отслужи панахода, прѣдъ памѣтника, за падналите по бойнитѣ полета офицери и войници отъ 4 пѣх. плѣвенски полкъ. Плѣщада бѣ буквально прѣпълненъ отъ граждани и гражданици, дошли да отдадатъ своята почитъ и молитва на тѣзи герой, който прѣди година затвориха на вѣки очи, за свободата на поробената Македония. Слѣдъ панаходата г-нъ Подполковникъ Паневъ, съ хубава рѣчъ се обѣрна къмъ войницитѣ и като имъ описа дѣлата на падналите тѣхни началници и другари напомни имъ и за тѣхния дѣлгъ къмъ родината. Слѣдъ него г-нъ Ив. Кировъ каза слѣдната рѣчъ:

Гросълзени майки, опечалени баци, наскрѣбени приятели и роднини!

Незнамъ кой би ималъ смѣлостта да застане на това място тукъ и да ни утѣшава за онѣзи, които изгубихме безвъзвратно при Одринъ, Чаталджа, Акаланъ, Мехомия!

Незнамъ да ли има словесни срѣдства, които биха имали малка сила да искажатъ онова, което майката чувствува по безкръсенъ гробъ на незабравимо чедо; което бащата изниса по синъ и братъ; което роднини и приятели тѣгуватъ по близки, оставили кости по бранни полета!

Защото азъ незнамъ по тежка скрѣбъ отъ скрѣбъта по онъ, когото незнайна рѣка е повалила въ незнанъ гробъ; защото азъ незнамъ

по мощната любовь отъ любовта по онѣзъ, които за роденъ идеалъ не-пожалиха нищо скжпо, даже живота си и умирайки славословиха и незабравимъ бащинъ кѣть. Защото азъ незнамъ по съкрушилна горѣсть отъ онази, която терзае душата отъ жаждата да иде и поплаче надъ близъкъ гробъ — и да не може това, поради туй, че въ чужда земя е гробътъ.

А кой отъ настъ може да иде изъ сипеятѣ край Одринъ, изъ рововетѣ при Чаталджа, изъ висотитѣ на Акаланъ? Кой може да иде тамъ и изъ буренясиали трапове да подири същѣщи останки на забравени герой, да иде тамъ и на воля да изплаче жалостъ и тѣгъ?

Тѣ чакатъ, а може би никога нѣма да ги видимъ; ния копнѣмъ, и може би само съ копнѣжа ще останемъ. И за това всѣка година на днешния денъ, потънали въ трауръ ний ще идвамъ мѣлчаливо тукъ, съ оборена глава прѣдъ образа на тоя памѣтникъ, и съ наболѣла надежда за по свѣтли дни ще оплаквамъ отъ тукъ онова, което е недостъжно за настъ; и за това, може би, молитвите ни ще бѫдатъ по силни, защото онѣзи, които почиватъ въ недостъжнѣ за настъ край, ще ни подсѣщатъ какво ни прѣдстои: защото въ незадоволителна тѣга ще се разсожда чувството къмъ състрадане на поробенитѣ; защото прѣзъ мрѣжата на скрѣбъта ние ще

Какво трѣбва да знае обществото.

Адонаи.

Да бдимъ!

Да бдимъ, днесъ когато цѣлъ свѣтъ е подлудѣлъ, това е длѣжностъ и на народъ и на управници. Да се не подхлѣзнемъ да не стѣжимъ на ронлива почва, това само може да ни спаси.

Дали ще съумѣемъ да останемъ читави? Дано! Но само като си припомнимъ близкото минало на луди експерименти, опити, вършени отъ водители „народни“, като мразъ се сковаватъ мислите ни.

Миналата катастрофа за народъ ни идеали, сами си я създадохме. Ще доживѣемъ ли да правимъ мирни глупости? . . .

Прѣзъ 1912 г. се замисли велико дѣло и почна се съ нужниятъ ентусиазъмъ, за да се завѣрши съ пъленъ погромъ прѣзъ 1913 г. Тогава опозиционите вѣдители поискаха да узнаятъ, отъ правителството, какво е положението на отечеството,

отговори имъ се, че е най-добро и че то, правителството (народници и цанковисти) ще доведе всичко до благополученъ край... Не мина много и, когато „пресата“ приспиваше българския народъ да се събуди, еди-

кога си, ромънитѣ „храбро“, безъ пушка да пукне, се озоваха прѣдъ спящите български граждани. Днешните управници, сѫщо така се интересуваха тогава и искаха да помогнатъ нѣщо на това отечество, като на опозиционери имъ бѣ отказано, — тѣ си отмѣтиха и „спасиха“ България . . .

Днесъ положението е идентично на онова прѣзъ 1913 г. Днесъ опозицията се интересува, правителството (радослависти, стамболовисти и тончевисти) казва не се беспокойте!

Правителството е доста силно да прицѣни събитията и ще съумѣда да защити отечеството! Стара пѣсъ, пакъ на старъ гласъ, но пѣвците други. Дано параса отъ той еднообразенъ концертъ не бѫде сѫщата.

А народа мисли, че имено въ тия критични моменти е потрѣбенъ колективния умъ на българскитѣ дѣржавни мѣже, отъ всички партии, да застане на чело на дѣржавния корабъ, та да се избѣгнатъ подводните скали...

Ще бѫде ли чутъ народа, който въпослѣдствие ще трѣбва да плаща лудориите на глупавите си водители, съмняваме се. Защото, когато властта е въ рѣцѣ на извѣстна партия, то хората ѝ мислятъ, че тѣ сѫ единствените умни хора въ Бъл-

гари и не търпят опозиционно мнение! А това разбиране на държавно, народно управление, води само към пропаст, към иго!

Разни спекуланти, безсрамни и безстидни базиряни, експлоатиратъ народа съ разни „слухове“ и въ мжтна вода ловятъ риба... Не ще ли има кой да има пръстче апетита? Правителството, ако е умно, тръбва да внимава и да не дава възможност, съ неопредѣленото си поведение, да се правятъ догадки... Днесъ мобилизация, утръ военно положение. Днесъ побѣда на тройния съюзъ, утръ побѣда на тройното съглашение и правителствените вѣстници ликуютъ. Защо? Правителствените вѣстници нали сѫ български...

Въ Европа луди хора се биятъ, нека си счупатъ главите, но ний да внимаваме и се пазимъ отъ пропастта, къмъ която бихме хълтиали, ако забравимъ ланская 1913 година. И изглежда, че сме я забравили. Горко на безумните! Днесъ още не е късно да се направи най-умното отъ нашите държавници, ако милятъ за българския народъ. Колективното, активно участие на нашите държавни маже е тъй необходимо предъ предстоящите неизвестни перспективи, щото въ народа нѣма да възбуди мнѣния. Днесъ всички политически партии тръбва да умратъ за да се роди българска такава. Днесъ въ страната тръбва да има само българи. Българските държавни маже тръбва да се сплотятъ, като оставятъ партийните си „принципи“ за друго време. Съ една дума народа не само мисли, но иска щото въ тия критически моменти да се образува съмъсън кабинетъ отъ водителите на всички партии и групировки, който най-правилно би прѣцѣнилъ днешното международно положение на страната.

Да падне самоболището, че сега именно тръбвало да се издигне известна партия въ очите народни, защото народа ги знае, че всички сѫ отъ единъ долъ дрѣнки. Днесъ тръбватъ дѣла, а не думи: „спете спокойни и се събудете когато видите.“

Днесъ се пише история, чертае се картата на Европа. Народни водачи постарате се да се разберете, како образувате съмъсън кабинетъ и управлявате, та дано можете да запазите поне името и сегашното място на българския родъ и племе!

Това е зовът на народа. Бжде ли взетъ подъ внимание още сега България е спасена, не стане ли това народа ще каже, че водителите му съзнателно го хвърлиха въ ново рабство.

Прѣдъ върховното повѣдение на народното самосъзнание българския народъ, все още има вѣра, че не ще турятъ на хазартната маса, негово то щастие, та ради ефимѣрии печалби да загуби родътъ си.

Умъ, свѣтъ, безстидностъ, себетрицание и споразумѣние, днесъ сѫ толкова нужни у водачите народни... Дано сѫ поумнѣли!

Г. фонъ Хохвехтеръ,

майоръ отъ отоманска армия, атациранъ къмъ генералния щабъ на Махмудъ Мухтаръ паша.

ВЪ ОГЪНЯ СЪ ТУРЦИТЪ

Дневникъ на военните операции — 20 септември до 11 октомври 1912 г.

1-ия корпусъ въ Кавардере, на изтокъ отъ Каракъ;

2-ия и 4-я корпуси въ Баба-Ески — Хаскьой.

10-ия корпусъ е въ Одринъ, който още не е напълно обсаденъ.

18-ия корпусъ се съсрѣдоточава въ Каратепе. 14 километра на съверозападъ отъ Сарай, за да заеме тамъ отбранително положение. Прѣполагамъ, че тази позиция е била избрана, защото господствува надъ единствения възможенъ за използване път отъ голѣми военни маси и отъ артилерия, които биха се опитали да обхоятъ дѣсното турско крило.

Общата главна квартира е въ Чорлу и, понеже намира въ безопасностъ подъ охраната на редифитъ, които я заобикалятъ, тя е повѣрила тая си охрана на персонала отъ

стрѣлковата школа, повиканъ за тази дѣль. Воениятъ министъ се е установилъ въ Черкезкъ, дѣсо съ намира главниятъ складъ съ пропизи, прѣдназначенъ за армията. Огъ тая точка се снабдяватъ войските съ храна.

Врѣмто е студено. Напослѣдъкъ въ околността на Виза термометъръ е спадналъ подъ нулата. Приготвяватъ се водене на зимна война.

Намѣронието на главнокомандуващия е да отправи всичките си корпуси отъ позициите, които сега занимаватъ, въ слѣдния редъ: 3, 1, 2, 4 при фроота Виза — Люле-Бургасъ, като образува отъ тѣхъ единъ полу-край, малко по на западъ, който е оасоченъ съверно къмъ Лозенградъ, за да прогони българите задъ тѣхната граница.

Адонаи.

ДАНИЕЛЪ.

Зова на вѣчно течещия Океанъ, родно огнище и за безсмъртни и за хора: — неосквернило-царственъ Владика, чиито води притискатъ кръга на земята!

Орфей: „Химнъ на Океана“ — 1 : 1,

Легенда за този, който побѣди лъвоветъ, даде на избраните отъ Вавилонъ потайните слова на Мойсея и разгада видѣнието на царя.

Имаше въ Калдея човѣкъ младъ, хубавъ като слѣнце — и мдростъта му раждаше приказки и ковѣшетайни. Името му — Даниелъ. Бѣше угоденъ Даниелъ Богу и Богъ му разкриваше въ видѣния и притчи тайните на това, що има да стане.

И научи се царътъ за славата на Даниеля и повика го при себе си. И дойде Даниелъ.

А царътъ го попита:

„Какъ може ти, най-младъ отъ магите, да стигнешъ върхъ на мдростта и дъното на тайните да изчерпишъ? Кой отъ боговете ти дари познанието на опасната магия и разпитането на сѫдбата по мрѣжата на звѣздитъ? И въ кои книги ти научи тайните на сѫнищата и символиката на това, което има да стане? Не може ли да стигне всѣки до мдростта на магъ и звѣздогадател — и да надмине твоята мдростъ, а твоята мощъ — да побѣди?“

И каза Даниелъ:

„Гѣвака е змията и лъскави сѫлупситъ. Не може всѣки да я хване. И, ако я хване, тя може да го ухапе и смъртъ да му донесе. Не всѣкому, царю на Вавилонъ, е сѫдено да бѫде магъ, цѣритель и звѣздогадател. Дървета хубави има, — голѣми, здрави и красиви, — но само отъ алмугъ се прави жезълътъ съ змии, що извика духоветъ на умрѣли, на божове и дава мощъ на мага. Не всѣки умъ е сгоденъ за познаване на висшата магия.

„Магъ и владелинъ на сѫдбата става този, който е станалъ единъ съ Слѣнцето. Звѣздитъ на небето тръбва да пробудятъ къмъ животъ звѣздитъ на душата: само тъй ще опознаешъ пътя на звѣдатъ. Човѣкътъ тръбва да стане лъвъ, но да спечели чистия, мекъ блѣсъкъ на гълъба при силата на лъва. И само той би устоялъ на смъртъта, когато бѫде хвърленъ въ Пещерата на Лъвовете. Великъ дарь е мдростта. Но мѣдрецътъ не е магъ. Дарь, по-вѣликъ отъ мдростта, дарява Богъ: Единението. Защото е казано: Щедамъ лжчи на онзи, който стане единъ съ Слѣнцето.

„Лесно сѫ достижими тайните, а мжно се живѣе животътъ на тайните. Всѣки прави добрини. Защото по-лесно е да правишъ добрини, отколкото да бѫдешъ самъ добъръ. Моята мдростъ може да надмине всѣки — и азъ не съмъ стражъ на човѣшкото познание. Повече мѣдреци — по-малко маги: ето пътеката на човѣшката мощъ. Но азъ не ще

пролѣя сѫлзи, кога всички стигнатъ до мене, Царю, азъ казахъ.“

И прие царътъ при себе си Даниеля и му даде дарове. Но даровете не взе Даниелъ. Защото даровете отъ царъ не взема магътъ на Вишия.

И разплиташе сънищата му, а въ притчи казаше това, което има да стане.

И съгледа една сутринъ царицата на Даниеля и жаръ възбуди той въ сърдцето ѝ. Защото бѣше младъ и хубавъ като слѣнцето. И закопи по него.

И една вечеръ се накичи царицата за Даниеля. И тури си на главата прочелници отъ злато и тѣнка мѣдъ, обсипани съ ясписи и рубини. И пропъсти накититъ си съ сребърни трепки, укичи съ сардоникъ и смарагди. Огърлици отъ бисеръ и матови топази обви на бѣла шия, а върху своята грѣдъ, неразбълвана за никого още, сложи студени сапфири, споени съ злато и жълта мѣдъ. Върху буйна коса провѣси тѣнко изрѣзани косичници отъ сребро, съ звѣзи отъ аметистъ и сардий. И тѣнки плетеници съ пъстрота на змия обви около кръста си — и провѣси надолу отъ златни тепелъци висули отъ кризопразъ, мѣдни муски и бисеръ. А върху меки рѣщи, палищи отъ страсть и жадни пригражди на змия, сложи гривни отъ златенъ сплавъ, съ емблеми врѣзани съ рѣзецъ на майсторъ. И

И. Мариновъ.

ИЗЪ МИНАЛОТО.

Малко можемъ да почерпимъ изъ научните исторически съчинения за миналото на гр. Плѣвенъ и околността му. Малко сѫ открийтъ до сега епиграфически паметници, въ които се говори за тоя край. За да може, обаче, историята да почерпи все що може, при написване пълната история на миналото въ плѣвенската околност, то тукъ ще посочимъ на онива, което знаемъ, че ще може да се използува.

Балкански полуостровъ отъ неизвестни времена е билъ срѣдище на много племена и народи. Тукъ е билъ пътъ на всички, които сѫ търсели нови заселища, напускайки старите си такива. Отъ Дунавъ до Бѣло море и отъ Черно до Синъ море (Адриатическо) е било място на много и различни култури. Тѣ сѫни оставили различни останки, по които днесъ можемъ, чрѣзъ правилно и систематично изучаване да има-

ме представа за духовния и културенъ животъ на тия племена и народи.

Тукъ ще започнемъ внимателно да разгледамъ какви племена и народи, послѣдователно сѫ настанивали, живѣли и напускали днешната наша родина — България.

Безспорно, първоживущето тукъ племе е било тракитъ, още прѣди Христа, споредъ историята. Това племе е живѣло, имало е свой царь, своя култура, отъ които то ни е оставило много и различни паметници, като надписи каменни, монети автономни и отъ царетъ си и много други неподвижни паметници, като могили, гробове, остатъци отъ крѣости и др.

Слѣдъ нѣколко вѣковно сѫществуване, тракитъ сѫ били подчинени на македонското племе, което въ IV вѣкъ прѣди Христа се е издигнало до пълно самостоятелно дѣр-

до Сарай се забѣлѣзватъ много тютюневи ниви. Изъ пътъ се разминахме съ единъ кавалирийски полкъ и съ нашата дивизионна кавалерия. Въ Сарай срѣщамъ въ жандармерията многобройни другари, съ които размѣнямъ горѣщи излияния, цѣлувки, придружени съ конякъ и съ войнственъ ентусиазъмъ! Ние си тръгваме, обѣлѣтъ се състои отъ чорба отъ закланитъ пилета. Сети настана моментъ за спане, защото и дума не би могла да става за продължаване на пътъ въ пълна тѣмнина, въ страна дѣто всичките селяни сѫ въоружени.

Вечеръта се прѣкара весело, въпрѣки всичко, що бѣхме прѣтеглили. Въ войната, впечатленията бърже се промѣнятъ. Рисуваме карикатури. Пороенъ дѣждъ вали.

Недѣля, 14 октомври. Заминахме частътъ въ 8. Прѣзъ цѣлата ноќ се валало, и тази заране е било опожарено. Пътищата сѫ толко разкаляни, щото колата често затвърдяватъ. Около 160 ранени войници, капнали отъ умора, обѣлѣчени въ дрипи, сѫ разминаватъ. Тѣ сѫ били принудени да изминатъ пъша дѣл-

жавно управление и подчинило трактъ подъ себе си. И малко връхме владичествува ли тукъ, слѣдъ които се явява новъ, могъщественъ владѣтель, който настанива своята култура; и отъ когото днесъ навсѣкождъ личатъ остатъци отъ този монументъ владѣтель.

Явяватъ се римлянитѣ, на които слѣдитѣ още дълго ще личатъ на всѣко стратегическо място изъ цѣлия Балкански полуостровъ, — културнитѣ останки, като селища, градища, църкви, бани, кастели и пр. дълго още ще говорятъ за тѣхъ изъ нашия край.

Градътъ Пловдивъ заема почетно място въ странниците отъ най-новата история на България. Перипетитѣ, които сѫ се развили, по връхме войната, за освобождението отъ 500 годишното иго на България, сѫ направили щото, и въ най-далечни страни на свѣта, Пловдивъ да е известенъ. Днесъ градътъ представлява единъ културенъ центъръ, въ който България е сложила памятници за увѣковѣчаване епопеята на освобождението българския народъ отъ турското дълговѣковно — 500 годишно робство. При тия памятници и мавзолей идвашъ днесъ и срѣща си правятъ, побѣдители и побѣдени — руси и турци. Пловдивъ извиква както у еднитѣ, така и у другитѣ, спомени за миналото.

Колкото Пловдивъ притежава материали за близкото си минало, толкова му липсватъ такива за далечното. Новата история на България е дала много страници за него, когато пъкъ старата — твърдѣ малко, което ще рѣче, почти никакъ. За да може, бѫдящия историкъ да напише историята на тоя градъ, който е билъ въ миналото срѣдище, пътъ на много народи отъ старите жители на Долна Мизия, потрѣбни сѫ материали за далечното му минало. Такива, обаче, до прѣди нѣколко години липсваха. Днесъ, съ настоящитѣ си редове ида да допринеса нѣколко такива, макар и груби, но които сѫ много цѣни за най-старото му минало. Тѣ идатъ да кажатъ, че и въ миналото, Пловдивъ или Dorianibus, Storgosia или Dianensium, е билъ важенъ и културенъ центъръ, както въ прѣдимско, византийско, старобългарско, турско, така и въ днешно врѣме.

Мѣстността около днешния Пловдивъ е богата съ останки отъ старото минало на тоя край. Така на сѣверъ, прѣзъ с. Буковълъкъ като се мине, въ мѣстността „Смръдѧ“, има остатъци отъ градище, съ хорозанъ и тухли. Намирани сѫ монети и др. На сѣверо-истокъ, въ мѣстността „Трѣстаре“, изъ нивитѣ се изораватъ тухли, керемиди и др. На истокъ при с. Гравица, има остатъци отъ водопроводи и резервоаръ за вода. На западъ, въ мѣстността: „Бабукчийската чушма“, „Аладжи чушма“, „Петътъ могили“ сѫ изораватъ керемиди, тухли и др. остатъци. Отъ „Бабукчийската чушма“ прѣди нѣколко години се

откриха зидове отъ хорозанъ, между които единъ камъкъ съ оброченъ надписъ, посвѣтенъ на Диана Герметита, единъ много важенъ каменъ памятникъ.

Отъ мѣстото днешния градъ Пловдивъ, 2 км. южно, въ мѣстността „Кайлъка“ се намиратъ развалинитѣ на старъ римски градъ или военна станция, съ неизвестно име.

Прѣзъ него е минавалъ голѣмиятъ и важенъ римски пътъ, споредъ Плутингерановата карта, който който е отивалъ отъ Philippopolis (Пловдивъ), прѣзъ Monte Haemus (Стара планина), станцията Sostra (до с. Ломецъ, Троянска околия), Melita (Ловечъ), Dorianibus, Storgosia за Oescus (на Дунава, близо до с. Гигенъ, Никополска околия).

Нѣкой учени историци даватъ на този градъ името Dorianibus, други Storgosia, а нанослѣдъкъ се откри въ калето на „Кайлъка“, камъкъ съ надписъ, отъ врѣмето на Септимия Севера (193—211 сл. Христ.) Името на Гета въ редъ 2 и 3 е изтъркано, защото Маркъ Аврели Антонинъ Каракала, слѣдъ смъртта на баща си убилъ брата си Гета (212 сл. Хр.) и въ своята умраза той не пощадилъ и него-вата паметъ: статуите му били унищожени, името въ памятниците било заличено. Julia Augusta е Юлия Домна, майка на Каракала, която се ползвала съ голѣмо влияние въ държавните работи.

Ето защо, при тия оскъдни още исторически остатъци и, при липсата, на още писменни памятници, не може да се спрѣмъ на едно отъ горнитѣ имена за стария градъ, който се е намиралъ тукъ.

Прѣзъ 1906 г. археологическото дружество направи разкопки на „Калето“ въ „Кайлъка“ и на югоизточ-

ната му частъ, въ крѣпостната стѣна, при отдавна извѣстия „кюнкъ“ се налагва на каменна, съ хорозанъ, стѣни. Въ една отъ стѣните билъ изаданъ единъ камъкъ варовникъ съ надписъ. Това е база, висока 0'93 м., широка горѣ 0'52 м., дълъ 0'48 м., дебела 0'40 м., височина на буквите 0'05 м.; дѣсната страна има отворъ прости профилъ. Надписътъ гласи*: „Severi et Antonini [et Getae Caesaris] et Juli(a) e Aug(ustae) Territorio Dianensi(m) Paen[iti]s Victorinu[s] exmag[ister] et decurionu[s] [decreto]. Надписътъ е публикуванъ въ Извѣстията на Българското Археологическо Д-во I. 1910. стр. 116. отъ г. Г. И. Кацаровъ и обясненъ. Надписътъ е отъ врѣмето на Септимия Севера (193—211 сл. Христ.) Името на Гета въ редъ 2 и 3 е изтъркано, защото Маркъ Аврели Антонинъ Каракала, слѣдъ смъртта на баща си убилъ брата си Гета (212 сл. Хр.) и въ своята умраза той не пощадилъ и него-вата паметъ: статуите му били унищожени, името въ памятниците било заличено. Julia Augusta е Юлия Домна, майка на Каракала, която се ползвала съ голѣмо влияние въ държавните работи.

*) Вижъ „Извѣстията на Българското Археологическо Д-во I. 1910. София. стр. 116.

ХРОНИКА.

† Поручикъ Петър Цонковъ отъ 34 п. Троянски полкъ на 25 юлий се паминалъ въ Akenstadt Turingen — Германия, кждѣто е билъ на лѣчение. Покойния е синъ на Полковникъ Цонковъ, командиръ на 36 Ко-злудуйски полкъ и прѣзъ врѣме на войната е билъ командиръ на 3 рота отъ 34 п. Троянски полкъ. Като ротенъ командиръ е взелъ участие въ всичките боеве на полка и е проявилъ своята храбростъ и самоотверженостъ. Въ съюзническата война, на 23 юлий 1913 год. при Балабериловацъ (Сърбия) въ най-критическия моментъ раняватъ команда на съѣдната до него рота и войниците се разколебаватъ, тогава Цонковъ събира двѣтѣ роти и повежда стрѣмителна атака, но вражеския куршумъ не го пожалва и той бива раненъ въ главата. Благодарение на майка му, която щомъ се научава, че той е раненъ, отива на бойното поле и съ добро гледане едва го спасява тогава отъ смъртъ, но съдбата рѣшила да не го остави за радостъ на добрата майка и той затвори далече очи отъ нея. Миръ на душата ти млади герой, а на опечаленитѣ близки нашитѣ съблезнования,

Срѣбна вѣсть.

На 29 м. мѣсецъ въ Ловченската болница се поминала г-жа Бонка Цанко Таслакова. Нашитѣ съблезнования.

въ Цариградъ, гдѣто ще накупя нужнитѣ за щаба нѣща. Толкова полесно мога да направя това, понеже съмъ свободенъ и защото нѣма да има голѣми сражения прѣди ноцото съсрѣдоточаване на войските. Венералът иска прѣди всичко да разполага съ тѣхъ.

Понедѣлникъ, 15 октомврий. Азъ искахъ да замина часътъ въ 6 сутринта, наедно съ раненитѣ, но тѣ и часътъ до 10 не ще могатъ да потеглятъ на пътъ. И азъ заминавамъ на конъ съ кочияша Рейфъ бей. при всичко, че ме отклоняваха отъ това ми намѣрение: пристигахи безъ никакви прѣчки въ Сарай, гдѣто намирамъ познати.

Изъ пътя се разминавамъ съ много добри войски и обози, които отиватъ къмъ Виза. Видѣхъ и колона-тана 18-ия корпусъ въ походъ къмъ Кара-Тепе.

Часътъ въ 1 45 минути проеължихъ пътя си. Три пъти стрѣляха върху настъ, но гжсталакътъ отъ зелени джбове, не ми позволи да видя отъ гдѣ идѣха изстрѣлитѣ. Едната подкова на коня ми пада, нужни сѫ два чда се поправи тази пакостъ.

Черкезкьой е прѣпълненъ съ тренове и съ натоварени кова. Въ 4 часа ще отпѫтува единъ тренъ за Цариградъ, но той ще употреби не по-малко отъ 20 часа за тая пътъ.

Извѣстяватъ за пристигането на единъ тренъ съ ранени, идящъ отъ Чорлу. По всѣка вѣроятностъ тѣ трѣбва да сѫ били ранени въ сраженията станали прѣзъ сѫщия денъ, и близо до Баба-Ески и чито то-пове азъ бѣхъ чулъ прѣзъ врѣме на пѫтуването си.

Твърдѣ много е студено, земята е замръзнала, прѣзъ нощта тукъ е валѣлъ снѣгъ. Най-сетиѣ часътъ въ 9 можахъ да замина, настанихъ се едно празно купе и спахъ добрѣ.

Вторникъ, 19 октомврий. Събуждамъ се въ 7 часа и 30 минути, на-мирамъ се въ Сентъ-Стефано, наско-ро видѣхме да блѣщатъ при изгрѣва на сълнцето цариградските минарета. Азъ съзерцавахъ блѣстящето море, и сега когато съмъ далечъ отъ всички ужасни сцени, и отъ ужаса на миналите дни, азъ повече отъ всѣки другъ пътъ цѣнѣхъ тази омайна гледка. Чувствувамъ ра-достъта отъ живота, спомнямъ си

Новини по войната ний не ще даваме, защото ежедневните вѣстници охотно ги даватъ. Отъ друга страна нашите специални телеграфни и телефонни жици отдавна сѫ скъсанни.

Така щото нашитѣ читатели дипъ много да не даватъ вѣра за много-бройните „побѣди“ отъ едната и другата страна, които често пълнятъ страниците на нашата ежедневна „солидна“ преса.

Лѣжата да прѣстане. Има хора, които обичатъ да лѣжатъ винаги. Сега, когато всѣки очаква да чуе нѣщо по заплетеното положение на Европа, тия охотници — лѣжатъ и удовлетворяватъ апетита си и лѣжатъ като дѣрти цигани.

Германцитѣ това прѣвзели, фран-цузитѣ онova, руситѣ трето и прочие

Никой да не вѣрва „новинитѣ“, които охотно се разправятъ по кръ-марски маси. Това е нашия съ-вѣтъ.

Какво да правимъ? Телеграфътъ всѣкидневно ни носи все нови лжии и заблуди по днешното трѣвожно международно положение. Все отъ „достовѣрни“ (?) източници черпимъ още на другия денъ не сѫ нищо друго освѣнъ дѣрти лжии.

Днесъ сѫ се хванали за коситѣ „културнитѣ и не варвари“ — германци, австриици, френци, англичани, руси и др., за да насадятъ „право, редъ, законностъ и култура“ въ цѣла Европа. Ще успѣятъ ли? На насъ, българитѣ, не остава нищо друго, освѣйтѣ да имъ пожелаемъ побѣда, които да добиятъ слѣдъ най-малко дѣрти годишно боричкане.

Ний трѣбва да стоямъ само като зрители и нищо повече. Не сме ний, българитѣ, които трѣбва да упѫтваме тия голѣми „умници“, които до вчера ни четеха нотации за международно право, мораль и други не-потрѣбни нѣща. Да си чупять главите, това днесъ имъ е работата. Само като безпристрастни зрители ний ще можемъ да спечелимъ поне толкова щото да не загубимъ онova, което имаме.

Не трѣбва да се радвамъ на германци или руско-френски „побѣди“. Напослѣдъкъ се забѣлѣза, че нѣкой „добри“ българи у насъ изпадатъ въ делириумъ съ нѣкакви още ранни „побѣди“ на германци или френци и руси! Това не е потрѣбно.

Българи, не се подавайте на радостите за чужди каузи, защото и „съюза“ и „съглашението“ не се интересуватъ за насъ. Помните 1913 година.

Театръ „Одеонъ“ непрѣстava да се грижи за добра подборъ на филмитѣ, които дава на гражданинъ. И справедливо си е спечелилъ реноме на отлично място за забава. Б. Калпазановъ развива чудна енергия да удовлетворява исканията на публиката. Това имъ прави честъ!

Прѣпоръжчамъ на публиката Театръ „Одеонъ“, който дава карти-нитѣ безъ тръпление.

за домашнитѣ си, и казвамъ, че най-сетиѣ добрѣ еда бѫдемъ хора. Въ хотели Палацъ, азъ прѣмахвамъ цѣлия вѣнчанъ изгледъ на човѣкъ идящъ отъ война. Съжелявайки се разполагамъ съ толкова кратко врѣме, азъ чувствувамъ удоволствието отново да се сдobia съ приятелството и съ признаниетѣ на ония, които ме познаватъ.

Отъ посолството узнавамъ много интересни нѣща. Но очудването ми е голѣмо, като виждамъ колко всички въ столицата сѫ злѣ освѣдомени, относително положението.

Военнитѣ аташета и кореспондентиѣ още не сѫ заминали, това обаче не означава, че послѣднитѣ не сѫ още изпратили дописки до вѣстниците си.

Парадочето на господина Гюн-ме завежда въ Мода, дѣтъ се прѣставляватъ на жената на Махмудъ Мухтаръ, която е египетска принцеса. Тя благоволи да ме приеме добре и по най-любезенъ начинъ въ великолепния си дворецъ и тѣ бѣше напълно щастлива отъ всичко, което я разказахъ за подвизите на храбрия ѝ съпругъ.

ЛЕ СОЛЕЙ

ЛЕ СОЛЕЙ

ЛЕ СОЛЕЙ

французко Осигурително Дружество

ЗА ЖИВОТЪ

Подчинено на държавния контролъ.

Дружествен капитал 12 милиона лв., Резервни фондове 82^{1/2} мил. лв.

Осигурителни капитали 820 милиона лева.

Изплатени суми на осигурените 107 милиона лева.

Недвижими имоти собственост на Дружеството: 10,333,239 лева.

На населението от Пловдивски окръгъ, а особено на всички глави на семейството, самобоящъ се за прѣпитанието членъ на обществото, обръщаме благосклонното внимание върху тъй належащата въ сегашно врѣме необходимост отъ застраховка върху живота ни, чрѣзъ която освѣнъ другитѣ прѣимущества, всички застрахованъ постига и двояка цѣлъ:

1. Гарантира правилното съществуване на най-милитѣ си и близки до сърдцето му членове на семейството му, въ случай на прѣжеврѣменна смъртъ и

2. Осигурява своето собственно съществуване, било при неочеквани търговски несполуки, било при извѣтрени политически събития или при напрѣдналата старческа възрастъ, която малко произвежда, а много изразходва. . .

И когато рѣшите да склучите застраховка върху живота си, не изпушайте да изучите и се запознаете съ условията на действуващето при грамаден успехъ въ България Французкото Застрахователно Дружество за животъ „ЛЕ СОЛЕЙ“.

Името, емблемата, либералнитѣ общи условия, грамадния основенъ капиталъ, многомилионитѣ резервни фондове на което не могат освѣнъ да Ви вдъхватъ безгранично довѣрие и да Ви накаратъ да го прѣдпочитате.

За всѣкакви свѣдѣния и упътвания, отнесете се до Ди-рекцията за България въ София, югъла на Улиците: „Търговска“ и „Леге“ или до г-нъ Боянъ Вацовъ, главенъ инспекторъ акцизиторъ и до агента за градъ Пловдивъ г-нъ Никола Господиновъ.

3—10.

ПРОДАВА СЕ

къща въ VIII кварталъ. Къщата е двуетажна съ дюгень, има 4 стаи, коридоръ и около 700 квадратни метра празно място. Има и пристройка съ 8 стаи. — Къщата е на ул. Александровска и Безимена.

Споразумение: Ангелъ М. Мариновъ. 4—5

ВЪ СЕЛО ДЕРВИШКО

— Никополско се продава или дава подъ наемъ воденица отъ три камъка съ локомобилъ. Воденицата е солидна постройка и 4 декара място. Прѣстъта е анализирана и е годна за тухлярска индустрия.

4—5

Споразумение: Ангелъ М. Мариновъ.

ХУДОЖНИЧКА

прѣдава частни уроци по рисуване съ блажни, акварелни бои и моливъ.

1—5

Споразумение: Ангелъ М. Мариновъ.

ДАВА СЕ ПОДЪ НАЕМЪ

или се продава съ изплащане на срокове при солидни гаранции — кундурижския магазинъ „Лондонъ“ до аптеката на Г. х. Стефановъ.

4—5

Споразумение: Ангелъ М. Мариновъ.

Кацамунско Общинско Управление — Пловдивска окопия.

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 555.

с. Кацамуница, 18 юли 1914 г.

На 16-ти августъ н. г. отъ 9 до 12 часа прѣдъ обѣдъ и отъ 3 до 5 ч. слѣдъ обѣдъ въ канцелариите на общинското управление ще се производятъ публични търгове за отдаване на наематели слѣднитѣ общински прѣприятия:

1) Нива въ мястността „Дръмкитъ“ отъ 35 декара за срокъ 1/X 1914 година до 1/X 1917 година.

2) Доставката на канцеларски материалъ нуженъ на общината за до края на настоящата година

Първоначална оцѣнка за нивата е по 10 л. на декаръ за 3-ти години.

За доставка канцеларски около за 150 лева

Искания залогъ за участие въ търга е 5%.

Членове 11 и 12 отъ закона за обществените прѣприятия сѫ задължителни за конкурентите.

Тържните книжа могатъ да се видятъ всѣки денъ въ общинското управление.

Кметъ: С. С. Кировъ.

Секр.-Бирникъ: П. Йордановъ.

Една отъ най-модерно инсталирарнитѣ въ Пловдивъ ПЕЧАТИЦИ, движуща се съ МОТОРНА СИЛА е на

КАРАИВАНОВЪ & ВЛАХОВЪ

Печати всичко. Цѣни умърени. Тя единствената, която е снабдена съ модерни шрифтове и по качество разнообразни. Печати съ цветни мастила.

КНИЖАРНИЦАТА НА СЪЩИТЕ, която се помъщава срещу градския паметникъ до хотел „ЦЕНТРАЛЪ“, продава всички видове ученически пособия, канцеларски принадлежности, търговски течери, всичко големи изложби и изборъ на художествени илюстровани карти и пр.

Цѣни износни. — ТЕЛЕФОНЪ № 119.

МОЯТЬ СТАРЪ ОДИТЬ

е и остава същия, че нѣма по-добъръ сапунъ отъ познатия въ цѣлия свѣтъ

Sfeckenpferd Млѣченъ сапунъ

марка дѣрвено конче отъ Bergman & Co, Tetschen %, за очистване луниците и получаваме запазване нѣжна и мека кожа и бѣла цвѣтъ на лицето.

Нарчето по 1.50 можеда се получи отъ всѣка аптека, дрогерия, парфюмерия и отъ всички подобни магазини.

Също много добъръ е изпитанъ и млѣчния кремъ

Bergman „МАНЕРА“

за запазване нѣжни бѣли дамски ръцѣ, получава се всекаждъ срещу 1 левъ въ тубусъ.

Съобщавамъ на Г. г. пажниците, че отъ 1 януари наехме бившия хотелъ „Търговски“, който прѣименувахме въ хотелъ

„Комерсиалъ“

Хотела е съ двадесетъ хигиенични стаи, добре и напово мобилирани. Също уредихме отлична гостилиница и кафе.

При хотела има конюшна съ всички удобства за файтони, каруци, коне и пр.

Имаме ефтели легла за г. г. селенитѣ. Също имаме стаи за търговски пажници за изложба на мости колекции.

Г. г. Пасаджеритѣ ще намѣрятъ винаги бѣрга и аку-прислука и износни цѣни.

Съ почитание:
Хр. Ив. Бешковъ.

ВАЖНО ЗА ТЪРГОВЦИТЕ

СИРЕНАРИ, БАКАЛИ И Г. Г. ГРАЖДАНИТЕ!

Въ мандритъ на Върбеновъ, Константиновъ &c. се произвежда първокачествено сирене отъ чисто овче млѣко и вече се пустна въ продажба първата партида пролѣтно прѣсно сирене. Искайте отъ всички бакали.

Продажба на тенекета въ самата мандра.

Гр. Илъвъ.

4—5

Книжарница Ангелъ М. Мариновъ

Пловдивъ.

Съобщава на всички Г. г. директори на гимназии, прогимназии и главнитѣ учители, че съ най-голяма акуратностъ изпълнява поръчки по набавяне пособия за разните кабинети и книги за прочигъ за библиотекъ тѣ.

Печатница, Карайвановъ & Влаховъ — Пловдивъ